

Grøn energi - vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler

Morthorst, Poul Erik

Publication date:
2010

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Morthorst, P. E. (Invited author). (2010). Grøn energi - vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler. Sound/Visual production (digital)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Grøn energi

– vejen mod et dansk
energisystem uden
fossile brændsler

Klimakommissionens Rapport
Præsenteret af
Poul Erik Morthorst, Risø DTU

KLIMAKOMMISSIONENS KOMMISSORIUM

- "Klimakommissionen skal belyse, hvorledes Danmark på lang sigt kan frigøre sig fra afhængigheden af fossile brændstoffer. Kommissionen skal ved belysningen beskrive virkeliggørelsen af den langsigtede vision."
- **Syv forhold**, der skal tages udgangspunkt i:
  1. reduktion i udledningen af drivhusgasser
  2. øget energieffektivitet
  3. fortsat høj forsyningssikkerhed
  4. samfundsøkonomisk omkostningseffektivitet gennem anvendelse af markeds-baserede løsninger
  5. fortsat høj økonomisk vækst
  6. gunstig erhvervsudvikling og fremme af erhvervslivets internationale konkurrenceevne
  7. miljømæssig bæredygtig udvikling

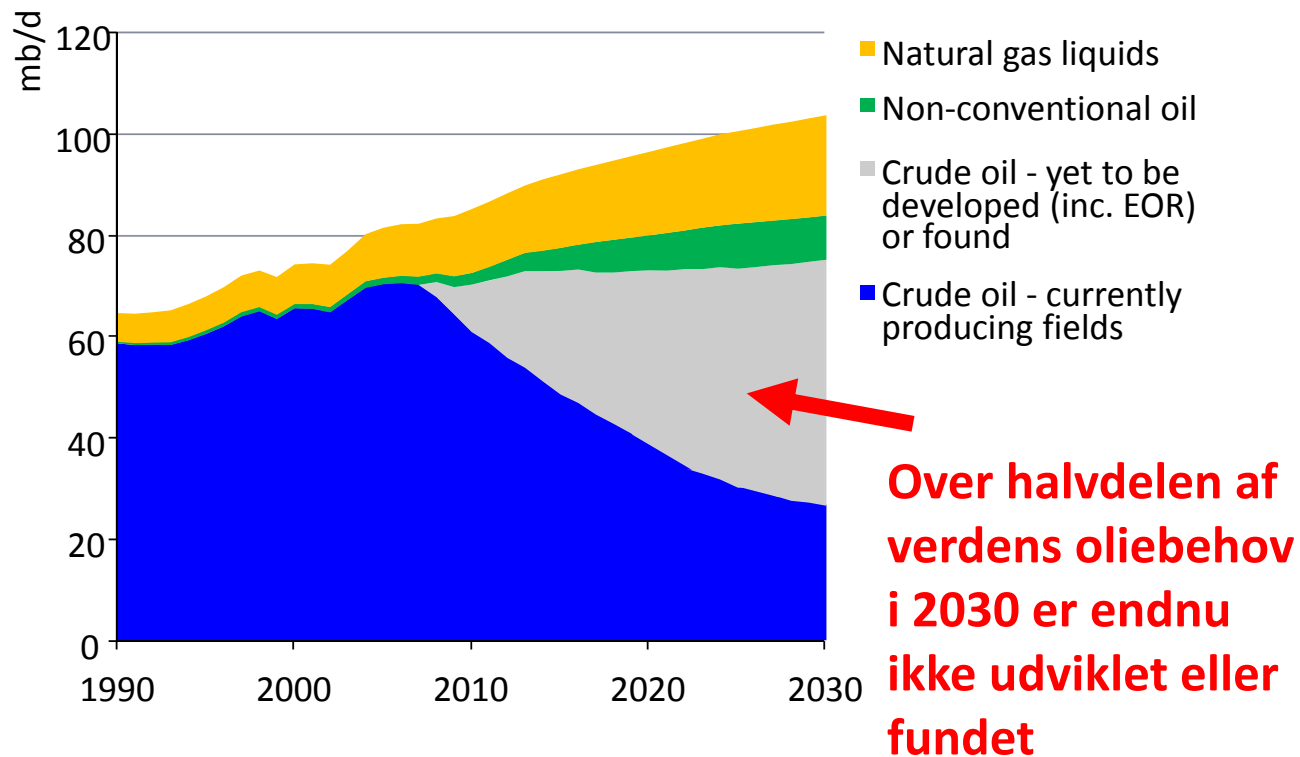

KLIMAKOMMISSIONENS SAMMENSÆTNING

- Katherine Richardson (formand), Professor og Prodekan ved Københavns Universitet
  - Dorte Dahl-Jensen, Professor ved Københavns Universitet
  - Jørgen Elmeskov, Direktør i OECD
  - Cathrine Hagem, Seniorforsker ved Statistisk sentralbyrå, Norge
  - Jørgen Henningsen, Tidligere direktør i EU-Kommissionen
  - John A. Korstgård, Professor og Institutleder ved Aarhus Universitet
  - Niels Buus Kristensen, Institutdirektør for DTU Transport
  - Poul Erik Morthorst, Forskningsspecialist ved Risø DTU
  - Jørgen E. Olesen, Forskningsprofessor ved Aarhus Universitet
  - Mette Wier, Direktør for AKF (Anvendt KommunalForskning)
-
- 21 møder. Faglige analyser. Dokumentation på www.klimakommissionen.dk

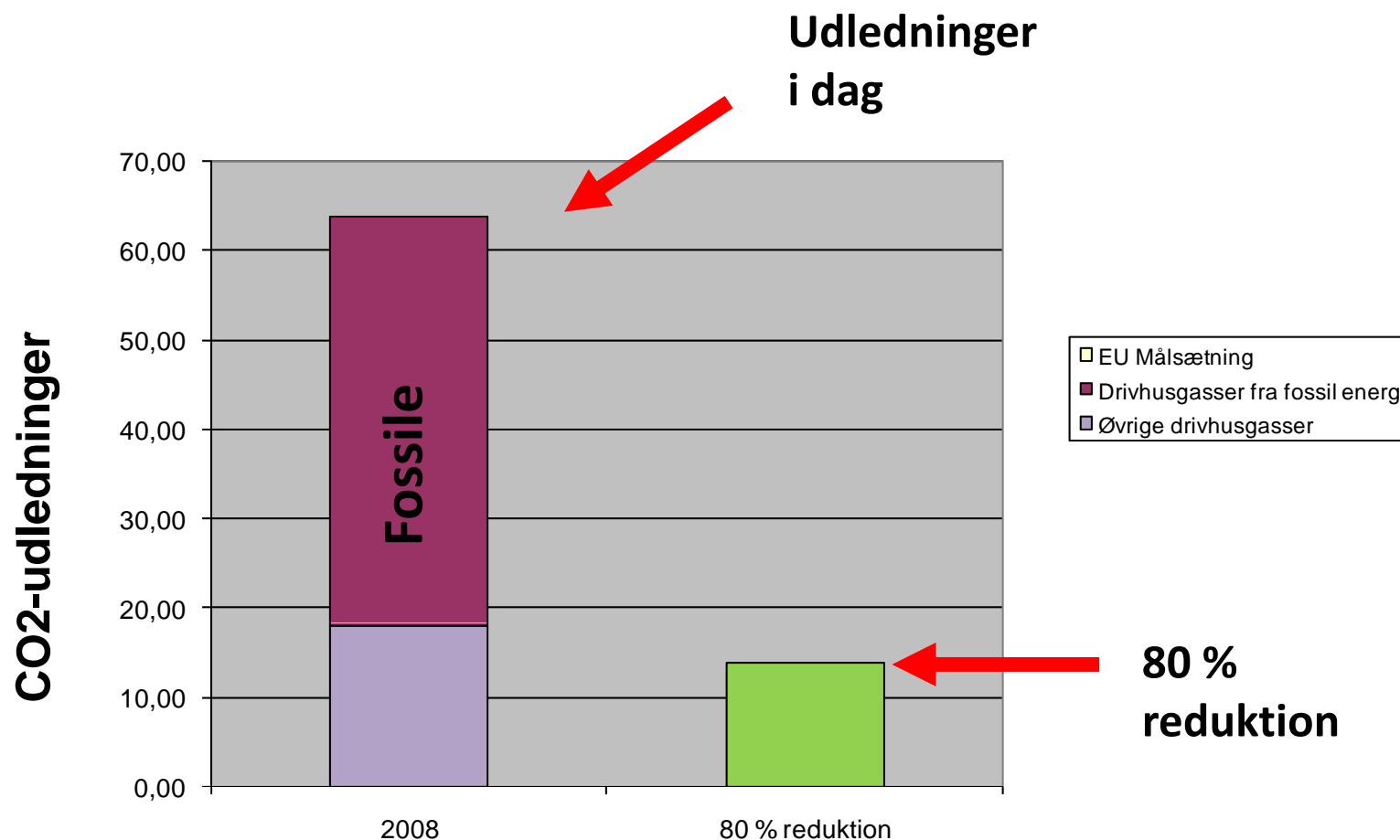
UDFORDRING: STORT PRES PÅ OLIE- OG GASRESSOURCER

- Stigende priser
- Stor usikkerhed
- Olie og gas koncentreret på få hænder

UDFORDRING: FOSSILE BRÆNDSLER UDGØR STØRSTE CO2 UDLEDNING. INDSATS HER NØDVENDIG HVIS MÅL SKAL NÅS

TO MÅL FOR KOMMISSIONEN

**Uafhængige af olie, kul
og gas**

**Vedvarende energi
kan dække
Danmarks
energiforbrug**

**Ambitiøs
klimamålsætning**

**Udgangspunkt er
EU's mål om 80-95
pct. reduktion af
udledninger i 2050**

KK's definition på uafhængighed

Uafhængighed af fossile brændsler betyder:

- at der ikke anvendes/forbruges fossil energi i Danmark (indenlands)
- at dansk forbrug af el baseret på vedvarende energi på årsbasis gennemsnitligt skal svare til dansk el-produktion baseret på vedvarende energi

KLIMAKOMMISSIONENS PRINCIPPER

Vækst skal bevares

"Danmark er ikke en ø"

Uafhængighed skal opnås med størst mulig
samfundsøkonomisk effektivitet

Der skal ikke udpeges vindertechnologier.
"Markedsmekanismer frem for planøkonomi"

Biomasse giver muligheder men også
udfordringer

To Fremtidsbilleder

	Ambitiøse rammebetingelser Lav oliepris Høj CO ₂ -kvotepris Høj biomassepris	Uambitiøse rammebetingelser Høj oliepris Lav CO ₂ -kvotepris Lav biomassepris
Reference	Ref. A	Ref. U
Fremtid med max. biomasseforbrug på 230 PJ/år	FB A1	FB U1
Fremtid med mulighed for ubegrænset biomasseforbrug	FB A2	FB U2

Priser på brændsler

Priser kr/GJ	2010	2050 FB A	2050 FB U
Kul	15	13	24
Gasolie	88	110	164
Naturgas	58	62	84
Træflis	45	123	66
CO ₂ -pris i kr/ton	111	1150	380

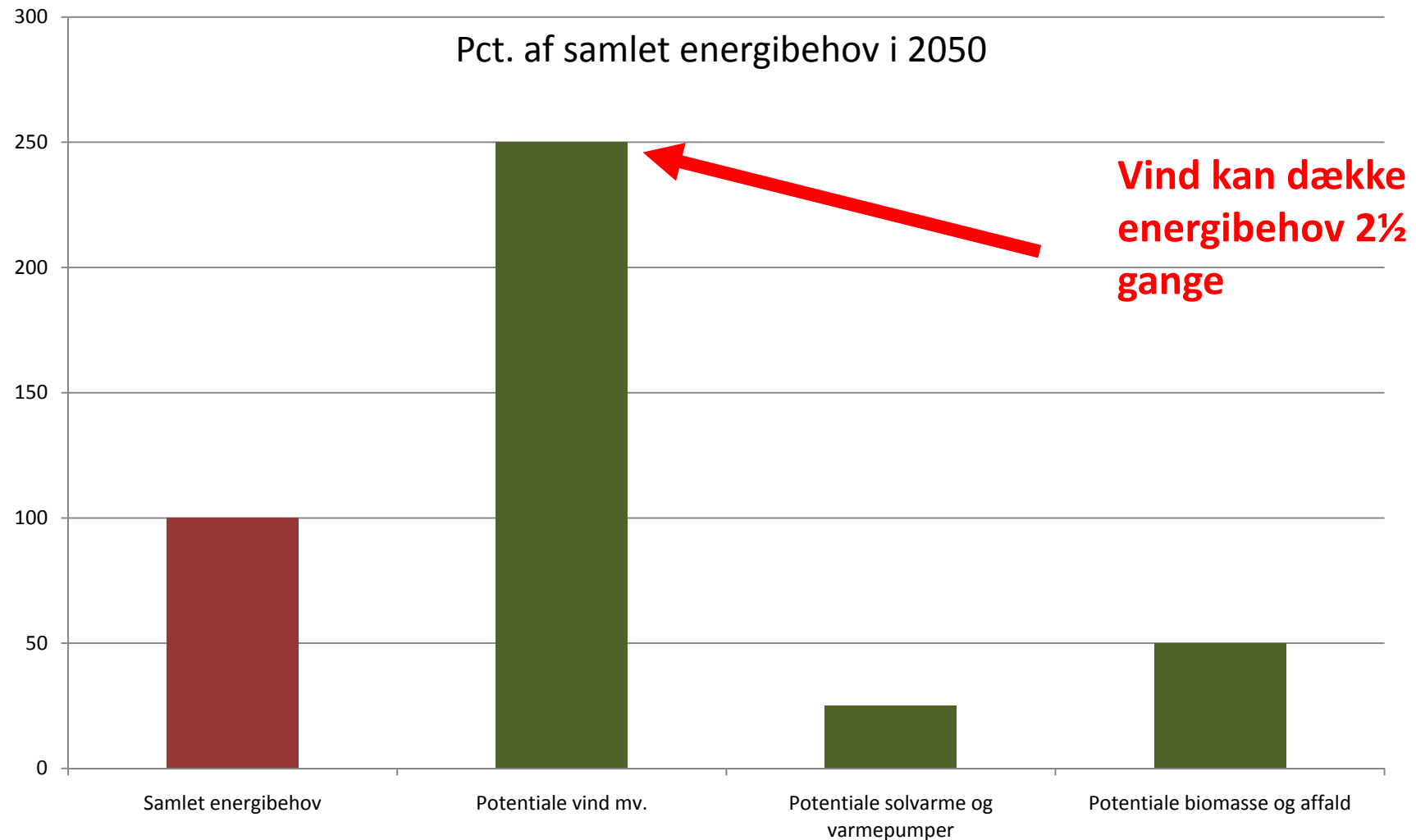

KLIMAKOMMISSIONENS RESULTATER

- Danmark kan blive uafhængig af fossile brændsler i 2050.
- Selvom vores energibehov vil være dobbelt så stort
- Teknologien eksisterer allerede i dag, men meget ny vil komme til
- Lille forskel i pris da fortsat afhængighed af fossile brændsler bliver en dyr fornøjelse

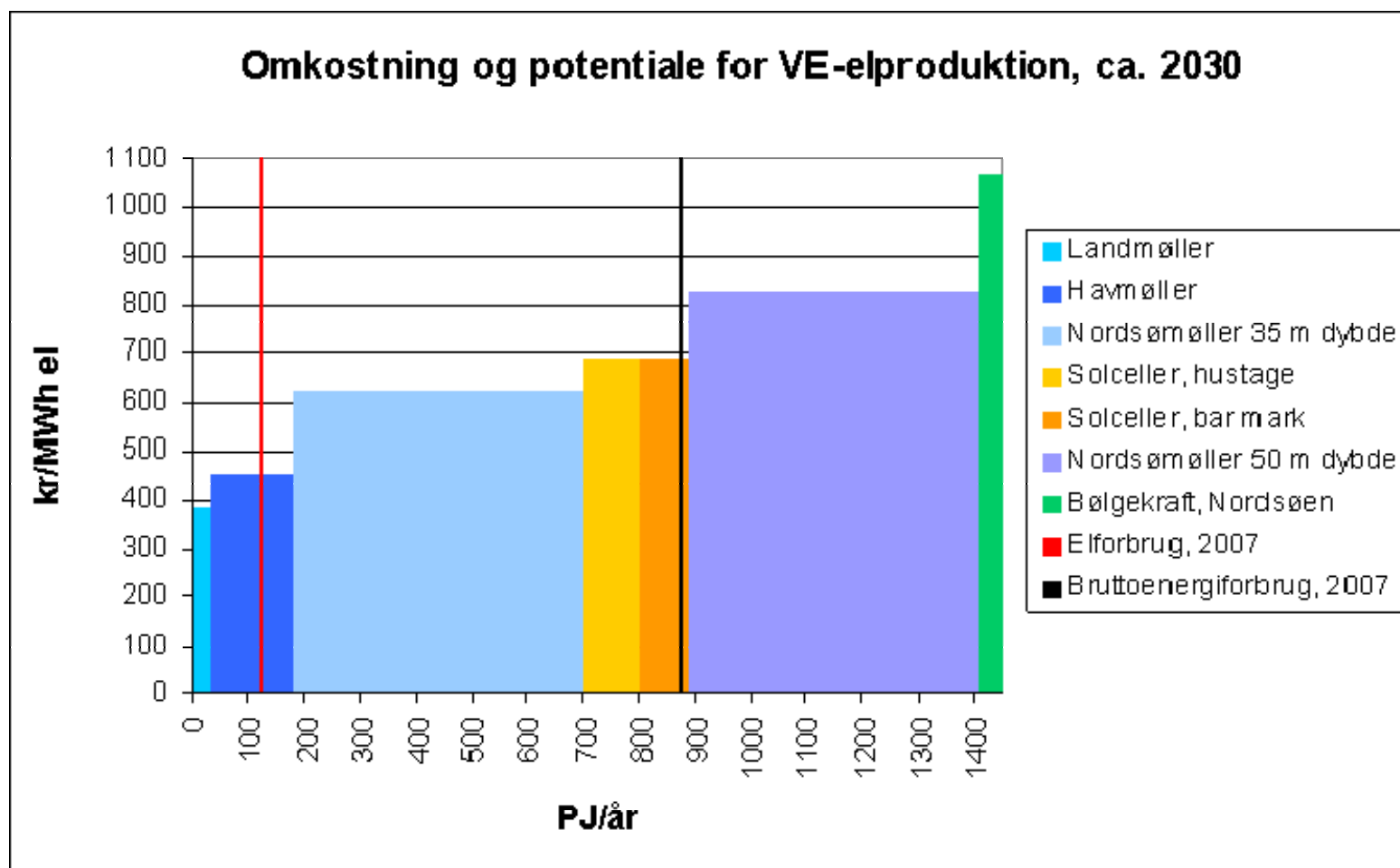

Vores energibehov vil stige, men der er rigelig vedvarende resurser

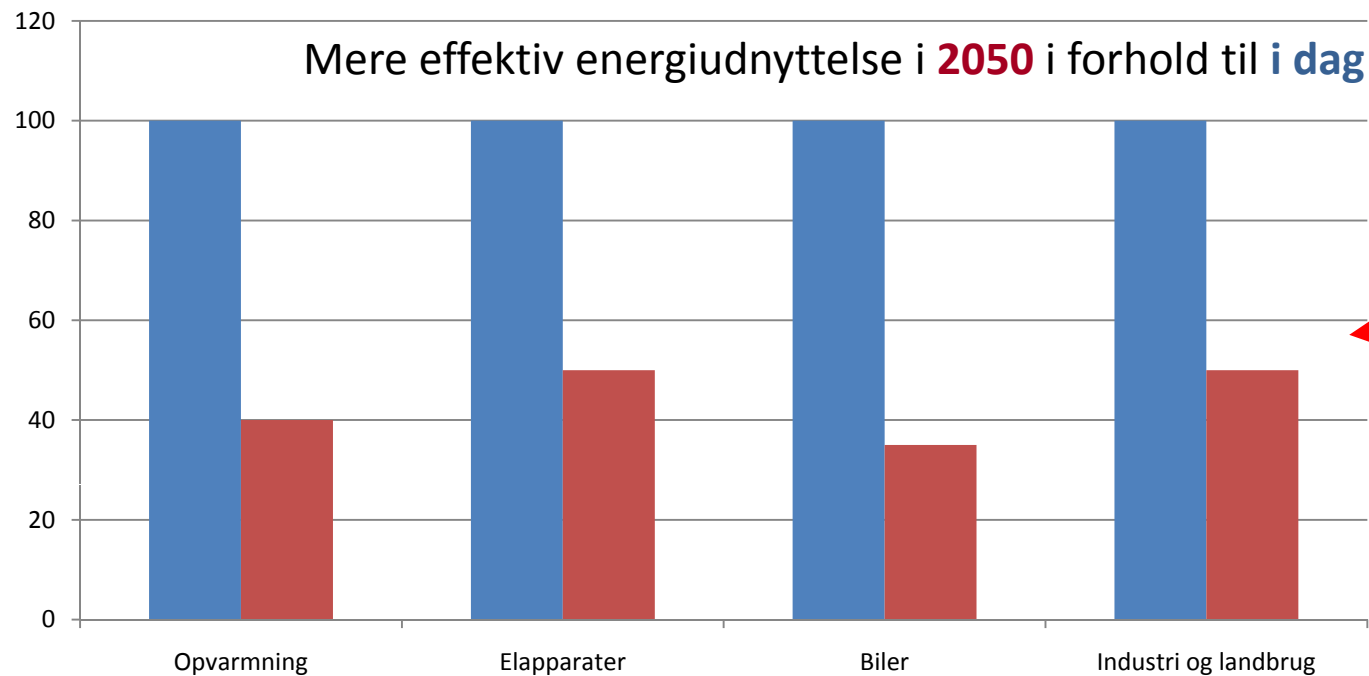
Potentiale ift. omkostninger

STRATEGI MED TO ELEMENTER

1. Vi skal bruge energi langt mere effektivt. Teknologiske løsninger og investeringer har stort potentiale

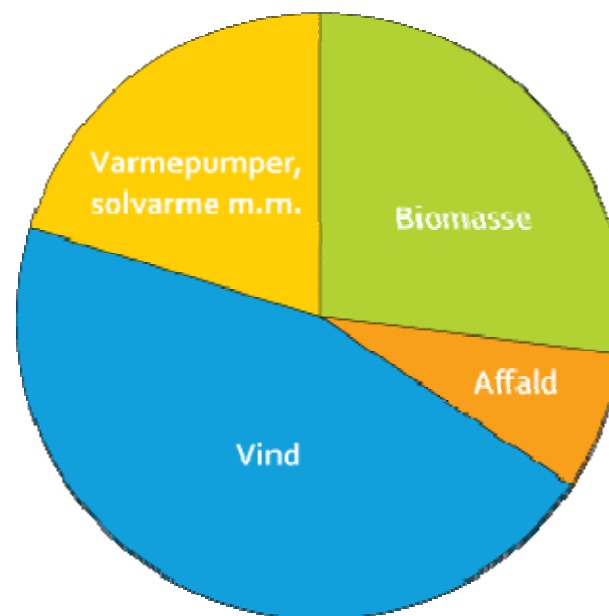
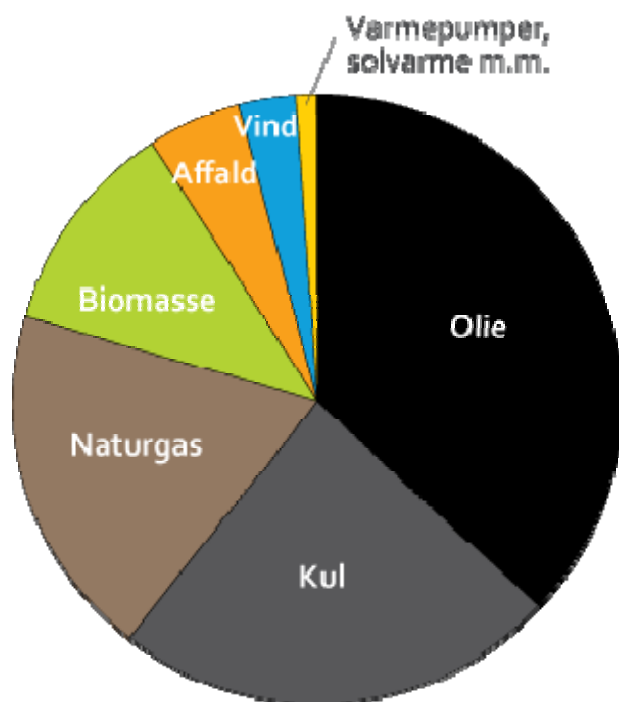

Vi kan halvere den energi vi i dag bruger til ex. apparater

STRATEGI MED TO ELEMENTER

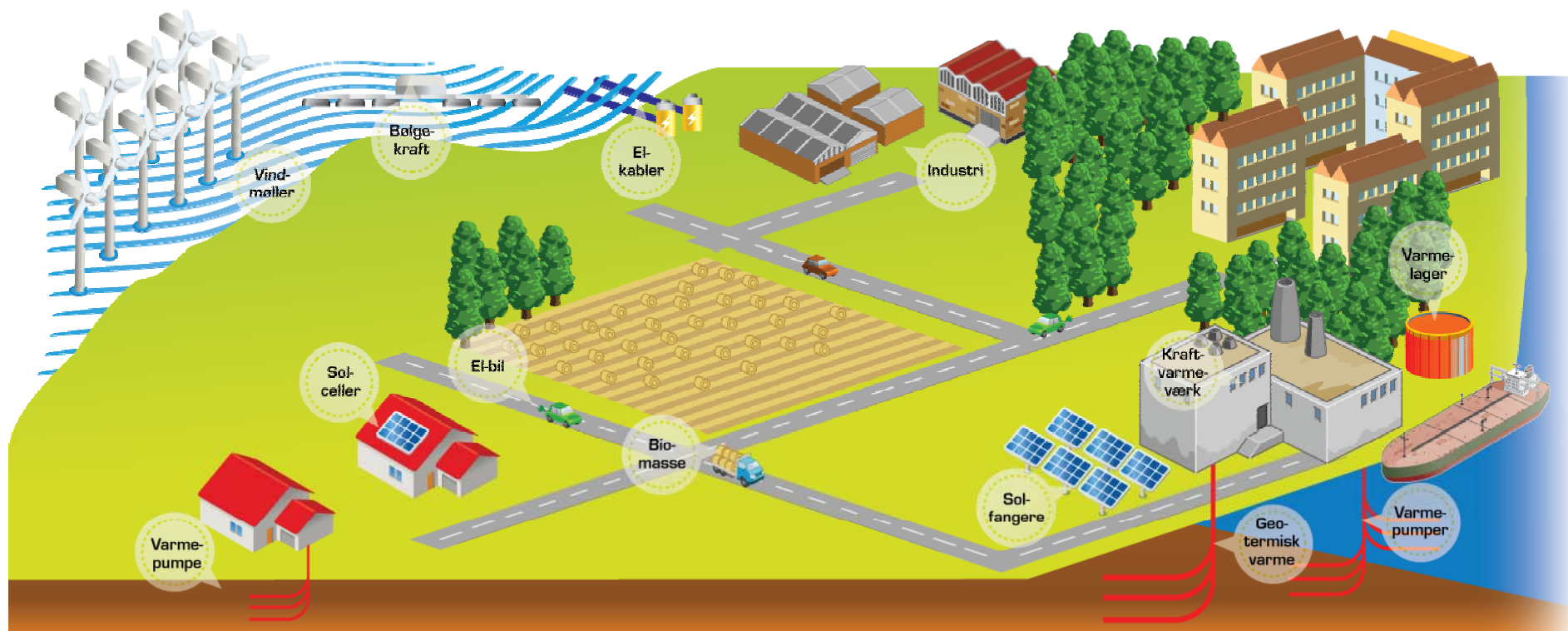
2. Fremtidens energi skal leveres af vedvarende energi

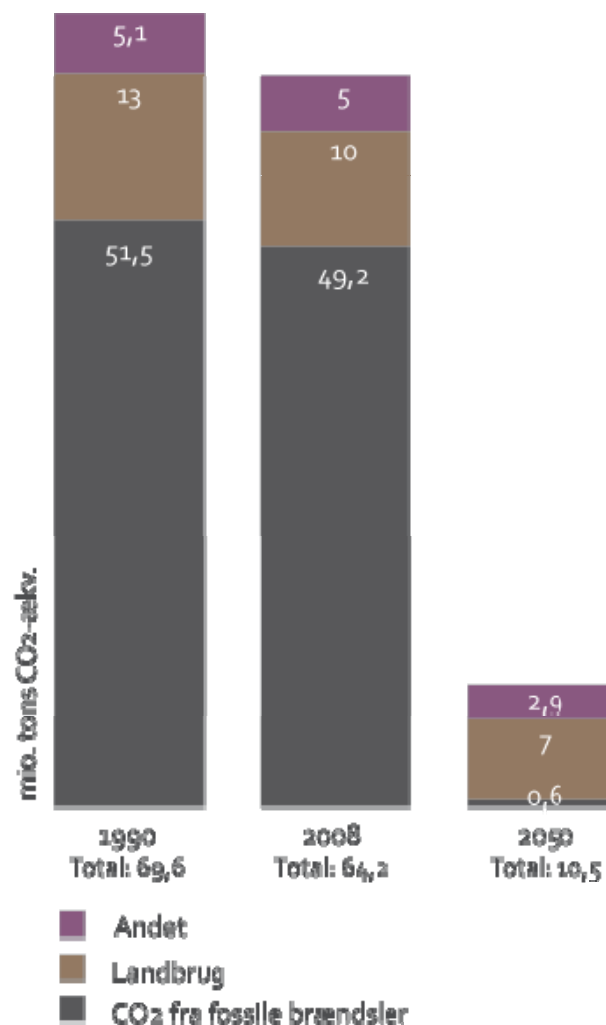

FREMTIDENS ENERGISYSTEM

DE SIDSTE DRIVHUSGASUDLEDNINGER STAMMER PRIMÆRT FRA LANDBRUGET

KLIMAKOMMISSIONENS 40 ANBEFALINGER

GENERELLE

- Ny afgift på fossile brændsler skal sikre, at markedet bliver driver for udviklingen. Klar udmelding om gradvis indfasning skal skabe sikre rammer for investeringer
  - 5 kr/GJ i 2011, 20 kr/GJ i 2020, 50 kr/GJ i 2030
  - Evt. tilbageføring for konkurrenceudsatte virksomheder med høje energiudgifter
- Der gennemføres en tilbundsgående analyse af det nuværende afgiftssystem
  - Afgiftsfritagelsen for biomasse til varmeformål
  - Afgiftsfritagelsen for erhvervslivet

KLIMAKOMMISSIONENS 40 ANBEFALINGER

GENERELLE

- Generel energiafgift på biomasse hvis det politisk vurderes at import af biomasse kan føre til afhængighed på sigt
- Regulering af CO₂-afgiften så den svarer til den forventede CO₂-kvotepris på det europæiske marked
- Forskning og udvikling fastholdes mindst på niveau for 2010. Faste rammer for 5-10 år

KLIMAKOMMISSIONENS 40 ANBEFALINGER

ENERGIEFFEKTIVISERINGER

- Ny energisparekonto for samtlige bygninger i Danmark. Konto knyttes til den enkelte bolig. Jo dårligere energistand, jo mere skal man spare op. Pengene bruges målrettet til energieffektiviseringer af den konkrete bolig
- Øget incitament til at bruge eldrevne varmepumper.
- Ingen nye oliefyr efter 2015

KLIMAKOMMISSIONENS 40 ANBEFALINGER

DET SAMLEDE ENERGISYSTEM

- Samlet plan for intelligent elnet i Danmark (smartgrid)
- Udbygning med havvindmøller med 200 MW om året i perioden 2015-2025
  - Vi skal gennem øget konkurrence sikre at udbygningen bliver omkostningseffektiv

KLIMAKOMMISSIONENS 40 ANBEFALINGER

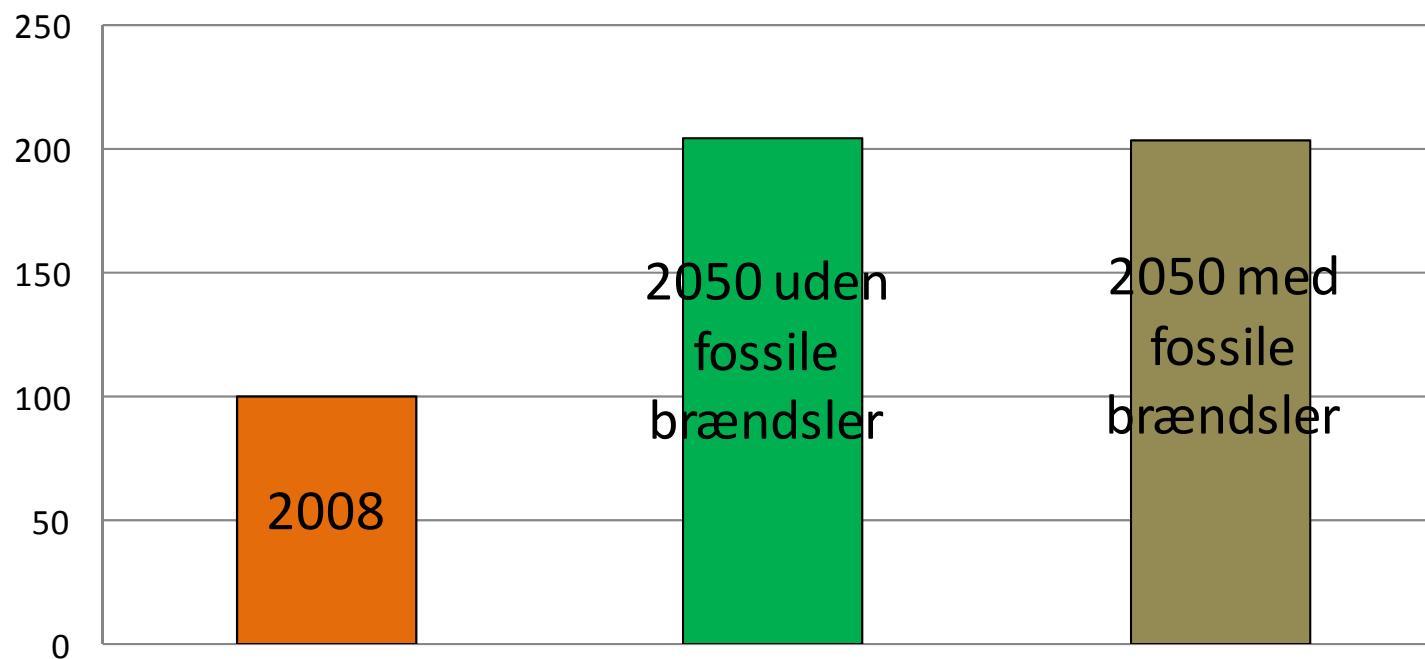
ANDET

- Styrket internationalt arbejde for energirigtige standarder
- Indsats i forhold til andre udledninger af drivhusgasser end fossil energi (primært landbrug)
- Samlet lovramme og femårige opfølgninger

PRISFORSKELLEN ER BESKEDEN

**BNP i 2050 – med og uden fossile
brændsler (indeks 2008=100)**

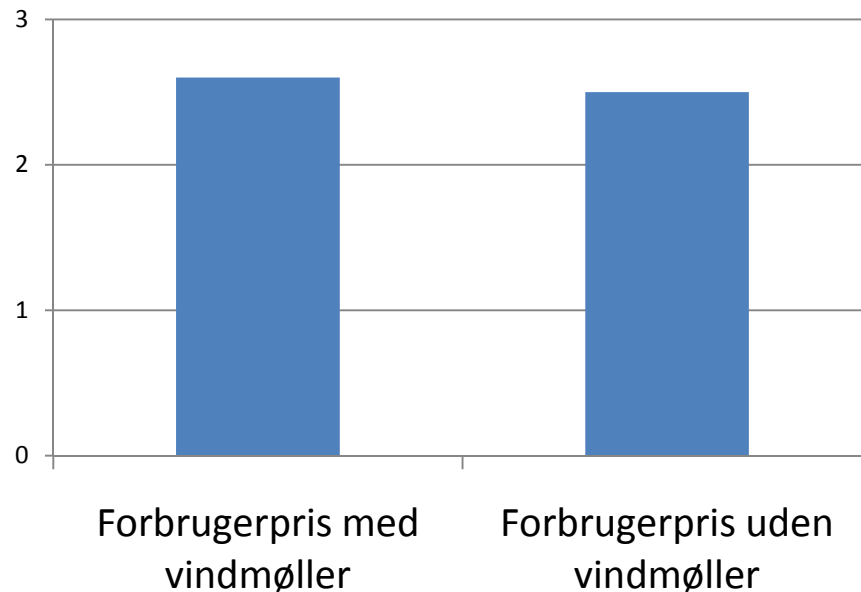

FORBRUGERNE VIL BETALE DET SAMME

Forskel på elpris med og uden vind
(kr. pr. kWh i 2050)

Selvom vores energibehov vil blive fordoblet i 2050, vil vores samlede udgifter til opvarmning, transport og energi ikke være større end i dag

Det skyldes primært effektiviseringer

Økonomiske konsekvenser for en typisk familie

- **2008: Gennemsnitlig familie med gennemsnitlig isoleret naturgasopvarmet hus (150 m²) og bil**
  - Samlet udgift 66.750 Kr, heraf 31.000 Kr i afskrivning, forsikring mm. på bilen
- **2020: Familien bor i samme hus, har samme bil og har ikke ændret vaner**
  - Ekstra udgift på ca. 250 Kr/måned pga. højere priser på naturgas og benzin og lidt højere elpris
- **2050: Familien har installeret varmepumpe, efterisoleret huset og købt en elbil**
  - Samlet udgift 67.100 Kr, heraf 43.300 kr i afskrivning, forsikring mm. på elbilen

OMSTILLING KAN SKABE NY VÆKST

- Danmark har styrkepositioner inden for grøn energi og effektiviseringer. Men udlandet rykker stærkt
- Øgede investeringer kan give ny vækst
- Energiudgifter udgør 4 pct. af virksomheders omkostninger (mere i nogle erhverv)
- Samlet ventes energiudgifter at udgøre *mindre* del af virksomheders omkostninger i 2050

OMSTILLING SKAL STARTE NU

- Omlægning er en revolution i energisystemet.
- Det kræver tid, at lave et helt nyt energisystem
- Hvis vi venter kan meget blive dyrere.

Grøn energi

– vejen mod et dansk
energisystem uden
fossile brændsler

Læs mere på
www.klimakommissionen.dk